

Ese de două ori în septembra

Joi-a si Domine ca.

Pretialu pentru Austria

pre anu intregu . . . 10 fl. v. a.

" jumetate de anu . . . 5 fl. v. a.

" trei lune 3 fl. v. a.

Pentru România si Strainatate

pre anu intregu . . . 14 fl. v. a.

" jumetate 7 fl. v. a.

" trei lune 3 fl. 50 cr.

CONCORDIA.

DIURNALU POLITICO SI LITERARIU.

REVISTA POLITICA.

Pest'a, 11/23 maiu, 1866.

Scirile electrice sosîte eri si asta-di sunt menite a intarî credînt'a pùblicului intru sus-tienerea pâcii, pana cea universale e congresulu pentru a carui realisare staruescu cele trei mari poteri, cari inca stau numai la pânda si pri-vescua la cele latte trei cari stau gât'a a se inc-aiera. Ideea congresului, decât ori eră vre o certa intre poteri, au fostu totu deaun'a espe-dîntele favorit'u alu imperatului Napoleone III. Causele pentru cari doriâ elu deslegarea paci-nica au potutu fi diverse, séu de a parè in ochii lumii ca marele impaciutoriu alu Europei, arbitra alu domnitorilor, si aperatori alu po-poreloru, séu că au ayutu cugetele rezervate de a potè purcede astfelu ca prin istetiele sale apucature dîplomatece se impedece necontentu deslegarea definitiva si muliumitoria a cesti-niloru pendînti, prin urmare ca prin mesure nedepline diferintiele impacandu-se numai de jumetate cestiunile sê remana pururea pendînti ca Europ'a sê totu aiba de lucru si d'insulu ocasfunea de a se pune impaciutoriu, arbitru, si dereginte alu sortii staturilor, cu unu cu-ventu ca d'insulu sê joce rolulu provedîntie politice carei-a sê i-se inchine si sê i-se supuna domnitorii si poporele. Intru acesta procedura a sa bine s'a ingrigitu a face câte ce-va si in favorea cutarui domnitoru si a poporeloru, ca astfelu sê-si cascige aliant'a celoru-a si sîmpa-tiale cestoru-a. Trebuie sê recunoscemu că d'in tote intreprinderile sale de pana acum atâtul dîplomatece impaciutorie, cătu si resbelice totu deaun'a au resultatu folose pentru popore, asiè priu induplecarea Prusiei de a cede confedera-tiunii Elvetice cantonulu Neufchâtel, prin resbelulu de Crimă si tratatulu de Paris franse de o parte poterea Russiei devenite prea incre-diuta, de alta parte puse temeiulu consolidârii natiunalităti romane d'in Principatele dunarene; prin resbelulu italienescu ajutâ a se reconstitui natiunea itâlica. Daca imperatulu francescu au grabit u a inchia pace dupa fie-sce care batalie-cascigata si s'a invotu a face tratate cari in urma se dovedira a fi nesustienibili, ast'a au facutu-o eu intieleptiunea-i rara de a se sci-cumpetâ, cunoscandu bine că noroculu batalie-loru e schimbaciosu, pre candu de alta parte era convinsu innainte că poterea tempului si a impregiurârilor va sfaremà in scurtu stipula-tiunile tratatelor si va aretâ chiaru interesatoru de a le sustienè, că sustienerea aceloru-a e cu nepotîntia, si prin urmare că respectivu de nu voru vre resbelulu cu tote fiorile si re-sultatele sale cele triste, voru recurge éra-si la arbitriulu séu. Estu modu imp. Napoleone, au pregatit'u cu intieleptiune, au deresu cu mana lunga plânurile sale si avu rar'a cumpetare de a acceptâ resultatele ivindu-se cu incetulu, dar cu sîguritate aprope matemâteca. Asiè lu ve-demu noi asta-di facandu éra pressiune cu ideea congresului, ca pre marele impaciutoriu, apoi cine nu ar dor'i pacea? cine e mai mare bine-facitoriu alu omenime, ca celu ce delâtura desastrele resbelului? cine nu se infiora de responsabilitatea infrângerii pacei si a urmârilor resbelului? Eca chiaea situațiunii presînti, éca adeverat'a causa a indoîriloru Austriei, Prusiei si Italiei de a incepe resbelulu. Imperatulu francescu se dice a fi declarat u d'in-sulu remane in neutralitate (pana candu? ast'a o indegetédia numai), si tiene tota libertatea actiunii, va staru'l pentru sustienerea pacei, inse-neascutandu-i-se svatulu, si escandu-se resbelulu elu va fi in contr'a atacatorului, — dar elu porta grige ca conditiunile pacei sê fie cam aspre, si vatematorie sentiului de demnitate alu poterii respective, adeca acesta impinsa cu de a sîl'a a incepe resbelulu. Eca intielesulu pro-gramului facutu pentru reunirea congresului. Sê vedemu punctele programului proiectatu de imperatulu Franciloru. Aceste sunt I. Deslega-re cestiunii ducateloru (Schleswig-Holstein) a

o lasâ poporatiuniloru respectîve (sufragiu uni-versale) cu ore-si cari-va condițiuni in detaliu. II. A realizâ reform'a federale nemtiesca pana in cătu aceea atînge ecuilibriul generale; III. A cede Veneti'a Italiei, oferindu-se Austriei compensatiune si sub condițiune ca Itali'a sê recu-nosca si sê garantiedie suveranitatea temporaria a Ponteficelui intru marginile sale de acum. Se vor-besce că Itali'a si Prussi'a ar fi aplecate a primi basea congresului, dar Austri'a, firesce, indată ce au cunoscutu punctele ar fi facutu exceptiuni a nume: cătu pentru ducate nu vre sufragiulu uni-versale; pentru reform'a federatiunii nemtiesci ea cere a se delaturâ basea prussiana (sufragiulu univ.); in fine cătu pentru Veneti'a, d'ins'a vre sê cunoscua innainte compensatiunea teritoriale ce i-s'ar potè oferi, pre semne neci că vre sê scie de compensatiune in bani. Responsulu Austriei va placè in Berolinu si Florint'a. Acum vine intrebarea că ore poterile neutre im-pune-voru congresulu beligerantiloru. Itali'a si Prussia s'ar fi declarat u primescu congresulu unde ele au numai sê cascige; dar cu toate aceste indoiescu pregatîrile la resbelu, si inchîara intre sîne unu tratatu prin care Prussi'a se indoresce a nu face pace cu Austri'a pana candu Itali'a nu va fi in pos-sessiunea Venetiei, éra Itali'a a nu depune armele pana candu Prussi'a nu va fi cascigatu de la Austri'a unu teritoriu asemenea celui Venetianu. Tratatulu va intra in potere in diu'a intru care se va escă resbelulu intre Austria si un'a d'intre poterile con-tractanti. Cum stâ lucrul acum nu se scie, precum neci aceea că poterile neutre impune-voru Austriei congresulu dupa ce Itali'a si Prussi'a primira in principiu ideea congresului. — D. Clarendon in cas'a boeriloru Angliei a disu că situațiunea nu se pota ingreunâ mai tare, adeca resbelulu e aprope de a erumpe, deci mai nainte are a decide Dieulu Marte, apoi congresulu in urm'a celui-a va asiedia ceea ce va mai fi de implinitu.

Cetîtorii nostri cunoscu actulu d'in 2 maiu alu conferintie de Paris in cestfunea Romaniei, cunoscu si decisfunea camerei d'in Bu-curesci prin care s'au primitu plebiscitu in caus'a unirii si a noului domnitoru. In confe-rintia de Paris tienuta in 18 maiu D. Drouyn de Lhuys au notificat u resultatulu sufragiului universale in Roman'a. Solulu turcescu, Savfet pasi'a, au protestatu si propuse ca fatia cu portarea nelegale a guvernului provisoru d'in Bucuresci, conferint'a sê decretedie insa-si in-vestitur'a provisoria (!) a unui domnitoru alesu prin Turculu. Conferint'a ar fi primitu (?) acesta propusetiune. Asiè spunu scirile electrice sosîte la Vien'a, dar noi ne indoimu. Po-terile garanti nu potu calca in peciore dreptulu de autonomia alu Romaniei, in poterea carui-a d'ins'a are voia d'a-si alege dupa placu pre domnitorulu. De altmintrea vomu vedè acusi daca Tuci'a intru adeveru vre sê calce pamenu-tulu Romaniei séu că numai amenintîedia de fric'a urmârilor. Precandu scriemu noi aceste Carolu se afla in Bucuresci, deci sê asceptâmu desfasurarea ulterioare a lucruriloru.

Diplom'a d'in 20. opt. 1860. e emanciparea politica a Romaniloru!

III.

Pana candu eu afirmmediu că e tempulu ca sê rumpemu cu trecutulu adeca cu sclavi'a no-stro secularu, sê ne acumulâmu sub standardulu dîplomei, carea numai sîngura in geniulu ei ni apromite o libertate intiepta, o vietia politica, pana-atunci d'in cea-lalta parte tiene cerbicosu la trecutu, si devine si mai inversiunatu aperato-riu alu dreptului publicu vechiu, in cari neci vurma nu este, că noi romanii suntemu mosteni vecchi ai patriei si ai constitutiunei. Ace'a apa-ritiune dîvina carea in anulu 1848. au sdro-bitu catenele starei nostre dejostorie, umilita,

Prenumeratiunea se face la Ti-pografi a Trattner-Carolianu in strata domnesca Nr. 2. éra corespun-dintile, la Redactiunea diurnalului. Stra'ta a Pélérilor (Hutgasse) Nr. 1. unde sunta se adresa tote scrisorile ce pri-vesc administratiunea, speditiunea, etc.

Scriorii nefrancate si corespondin-tie anonime nu se primeascu. Scriptele repubicate se voru arde.

Pentru insertiunea publicatiunilor au a se respnde 10. cruceri de linia. — Pretiul timbrului imp. reg. a 30 cr. pen-tru una publicare, e a se tramite deodata cu insertiunea, altmintrea nu se primeascu. Unu nru singurâtecu costă 10 cr. v. a.

si noi trebue să facem o parte intregitoria a lui. Înse deputatii romani au luat o atitudine subordonata fatia cu magiarii, ei n'au diarită in ele (actele) decât afaceri comuni, si alta nimicu. Ei n'au observat că in diploma e ascunsă emanciparea politică a poporeloru foste neinfeudate, ei au parasită armă d'in mana, s'au datu in discrețiunea magiariloru, ca magiarii să dispună de sorte romaniiloru, ei de nou au recunoscutu in magari, pe stapanitorii, pe domnii loru cei vechi, ei n'au recunoscutu presentulu, au recunoscutu trecutulu, au recunoscutu numai pe națiunea politică magara, singura numai de competența de a deslegă cestiuanea de naționalitate, de a înzestră poporele cu nesce concesiuni inferiori drepturilor politice, au recunoscutu supremătă magara si umiliția nostra, au contribuitu ca instrumint la votarea celor două adrese, unde ei poteau in sensulu diploma ca factori politici sprigini diploma si patentă, cari prin rescriptul regescu s'au asternutu dîrete spre acceptare. Efectul inse si immensitatea acestei gresiele politice o semtira amaru cei 14 deputati romani atunci, candu inteleptulu patriei si alti magari li-spuse curatul romaniloru, că ei numai ca magari potu vorbi, că ei suntu membri numai ai națiunei politice magare, si alta nimicu. Ei cumu era de bine, daca acei 14 deputati in decursulu desbaterii adresei ar' fi primitu diploma si patentă, acum aveau arma, cu carea se poteau aperă, poteau dice inteleptului tierii că noi romani in sensulu diploma suntemu națiunea politică intogma ca si cea magara. Nu dicu că cei 14 deputati ar' fi invinsu, fără dicu că efectul moralu produsu prin acesta tactica era de o immensitate nespusa, era unu progresu facetu catra triumfa-re noulei principiu. Ei cadiura invinsi materialmente si moralmente de către oprimatorii nostri, devenira sacrificie unei politice: că romanii nu suntu nici de Pestă neci de Viena, ci su omeni, carorua li place a remană langa vatră strabuniloru loru. "Ei Domnule, cu cine-va cauta să tieni, magarii nu tieni cu noi, și-dar trebue să tienem cu aceia, cari sprigonescu unitatea imperiului. Aici se poate aplica ceea ce dice renumitul omu de statu Thiers: „In fricosiatu exemplu pentru toti aceia, cari sub decursulu transformării sociali cadu in ispita, esindu din linea drepta a detorintelor clare si simple curgatorie din pusetiunea loru".

Si intr'adeveru detorintă deputatilor si demnitariloru romani era de a nu lasă unică arma, cu carea potea impune oprimatorilor, să alunecă d'in mana, de a nu se desbracă de buna voia loru de tote scutințele sale, de a se espune in tota a loru goletate atacuriloru contrarie, de a nu deminti trecutulu vietiei loru politică multu putinu pe basă diploma d'in 20. opt. de la 1861 incoce desvoltate, de a nu ajută si sprigini politică contraria ca să invingă cu concursulu loru propriu, de a nu capitulă puramente si simplemente fără de garantie, pana atunci pana candu egalitatea politică, contine-nuta in diploma d'in 20. opt., a poporului romanu nu s'ar' fi introdusu si petrecutu si in adresa. Prin o manopera și intrepida si solidaria si noue romaniloru din Transilvania ni aru fi patratu nesce servituri immense, causă noastră și de infrosciatu sguduita ar' fi castigatu o coherintă, o coexistență. Cei 14 deputati romani nu deveniau martiri neci in butulu sérbiloru neci a ruteniloru neci a slovaciloru, că-ci vediusi forte bine că respunsulu regescu la primă Adresa deminti si pe oprimatori si pe oprimati. Cei 14 deputati capitulara fără condițiuni, fără garantie, intogma ca si partea beligeranta invinsă in fată celei-alalte părți beligerante invingatorie. Venitoriu unui poporu cucerit pe calea parlamentaria, e celu alu unui poporu cucerit cu poterea armelor. Ambitiosul si superbulu invingatoriu nu consideră sortea poporeloru invins, elu consideră numai setea maririi sale pe cont'a celor invinsi, scenă percuta cu amendementul dă destulă dovadă, de acea neci nu asteptu neci o deslegare multiemitoria de la confectiunarea legii pentru naționalitate.

Si ce avemu noi cu autonomia si independentă vechia! Au nu e ea acea, carea au nimicu pactulu conventu de la Esculeu cu dextram dantes! Au nu e ea aceea, prin carea feudalită celor trei națiuni si-celebrara triumfulu in tota a loru sumetă si cerbică in toamna anului 1865 si in iernă anului 1866, si-recastigara patrimoniul loru istoricu, dedu o lovitura

poftiunei nostre de statu, se adunara deputatii feudalitiloru in Pestă ca să-i dea lovitură din urma cumplita autonomiei si independenției vechie, ca unui corpusu usuatu ruptu, infransu de greutatea usurpatiuniloru seculari, ca unui corpuz care ei nu-si mai vedu mantuindu-si suprematistă, fără se grabescu la Pestă a o relegă ca si pe pactulu conventu de la Esculeu a două ora in nimicirea si in ignorarea completa a secelor. Si dta totu-si ai aperat unu scheletu in care noi romani suntemu nimica, si ai ignorat principiul nou, care susuțiene, recunosc o autonomia si independentia a tieriei, care reinvia pactulu conventu de la Esculeu, care ne facu si pe noi civi romani, nu importa sub ce forme! sub ce condiții! Pe tieri si pe popore dupa drepturile publice le constituia pretendintii dreptului istoricu, pe tieri si pe popore inse dupa diploma le constituia si cei neindreptatiti. Consiliarii nu au stirbatu drepturile, ci ei au datu si altorua, ca să se imparteasca d'in ele, le au facutu accesibili si celor neindreptatiti, numai unu oprimatoru pote dice că i s'au stirbatu drepturile, dara unu asuprimitu cumu pote pronuncia unu neadeveru și neru-sinatu. Celui asuprimitu nu i s'au stirbatu nimicu, că n'au avutu drepturi politice, d'in cari i s'ar fi potutu ce-va stirbă. De exemplu noue romaniloru, cine ni au stirbatu pactulu esculeanu? de buna séma nu consiliarii contemporani, ci dreptulu publicu vechiu alu dtale. Dta te ai luptatul intr'unu elementu care nu e alu domnii-Tale, in locu să te lupti in elementulu care vorbesce limbagiul celor asuprimiti.

Dara dta neci că ai cunoscutu spiretulu si tendintă acestor transformări in formele guvernamentale; regimul cadiutu i s'au aruncatul că elu cu poterea au impusu tierilor transformarea societății delineata in diploma d'in 20 opt. si in constitutiunea imperiale d'in 26 iunie, cu tote că cele mai multe tieri si popore ale monarciei o au primitu impusa, otroata cumu au fostu, a fara numai de magari, luptatorii dreptului intepenit, de celelalte popore ale Ungariei, Croatiei, Slavonie, Dalmaciei si de Cehi. și ajunsera la potere alti barbati, ca se incerce opulu reconciliarii trecutului cu presentulu neresisit in anulu 1861. pe calea acceptarei de buna voia, fără săla, morală si materiale, cari să respecte acea delicateția a opinioniiloru liberu si fără ori ce pedeci desvoltande a poporeloru in privintă a acestor două acte de statu, cari contineu egalitatea politică a poporeloru, contineu restituirea constitutiuniloru avitice, contineu unitatea imperiului. Inse aici e tempulu ca să citemu si alu doilea pasajiu din memorandele asupr'a celor „o suta de dile a lui B. Constant": „Inse decumva eu era unu consiliariu d' alu principiului, eu l'asuu fi rogatu ca consti-tutiunea, carea va trebui să serve-die de baza guvernului său, si de arcu de alianta intre elu si poporu: să o imbrace de tote afectiunile, de tote asemintele poporale, cari săn-gure suntu apte de a-i (const.) da unu sprigionu, o sanctiune, si nesce raden-cini națiunale." *) De aici se vede că monarculu n'au suspendatu patentă si diploma, acțiunitatea senatului imperial si a altorui asiediaminte organice curgatorie d'in ele, că d'or' aceste n'ar fi fostu bune; fără de aceea, că să respecte acea delicateția a opinioniiloru si a magariiloru si altorui popore cari actele aceste de statu prim procedură de Schmerling impusa nu le-au primitu o data cu capulu, le au reieptatul pureminte si simpleminte: sia celor lati popore si tieri cari sub Schmerling le au primitu, ca si a două ora să se constateze apriatu si lamurită, că consemnarea loru in aceste acte de statu, emanedia din adencului înime si vointie loru nesfătite, complete si necontestate. De acea prin manifestulu din 20. sept. 1865. se provoca tote tierile si poporele ca să decida despre destinele loru, se propunu aceste acte de statu spe acceptare. Monarculu inse va decide, dupa asciutarea opinioniiloru generale a tierilor si poporeloru, formă guver-

*) Si j'avais été un conseiller du peuple, je lui aurais dit: Ne disputer pas sur le mode de présentation; emparez-vous de la Charte; cramponnez-y tous vos intérêts; appuyez-la de toute la force de votre volonté. Bien qu'elle paraisse vous être impossible, c'est un hommage qu'on vous rend. Elle vous servira, tout autant que si vous l'aviez librement consentie; et quoiqu'elle vous soit octroyée ne craignez point qu'on essaie de vous l'ôter. Mais si j'avais été le conseiller du prince, l'aurais supplié le prince de revêtir une Charte qui devait servir de base à son gouvernement et d'arche d'arche d'alliance entre lui et son peuple, de tout ce qu'il pouvait lui donner un appui une sanction, des racines nationales. Mémoires sur les cent Jours.

nementale, care va corespunde unității imperiului, autonomiei lor, independenției lor si respectării principiului nou. Ce e dreptu noi romani d'in Transilvania suntemu cei mai neconsiderati in acesta privintia, căci barbatii per-veniti la potere n'au respectat in noi romani d'in Transilvania acea delicateție, pe carea au ob-servat' monarculu fatia cu magarii, ci ei con-vocarea pe status et ordines dupa dreptulu publicu vechiu alu DTale, si asiē intregului corpu naționalu i lipsi ocasionea de a-si exprime de a-si pronunciă a două ora asemintențialu si affectiunea sa către aceste acte de statu de o imensitate necalculabilă.

S a t e n i i.

Presupunendu, cumca a c ea classe de omeni, dupa a carei ostenela si munca se nutrescu si se sustin cu toate celelalte clase in statu si fără alu carei ajutoriu tote ar' fi de perită, locuiesc in partea sa cea mai mare la sate, o numescu si eu aici sateni, intocmai precum o asiu fi potutu numi tierani, economi de campu, agricultori; scopul inse alu acestui articolul me face ca să destingă d'in capulu locului intre satenul proprie numit asiu si intre toti cei alati agricultori d'in tiera, precum suntu proprietari mari si midiochi, cum si multi locuitori de ai cetătilor, cari — anume pre la noi — inca porta ce-va economia de pamentu si de vite.

Este adeca vorba in aceste tieri uitate de sorte, că satenii ca de 17 ani incoce inca au intrat, său mai bine că au să intre in folosirea de drepturi civili si politice, pe care le-am si meritatu de multu; — se mai latiesce inse cătu pe fatia cătu mai multu pre sub mana o invetiatura cu totulu opusa celei d'antă, că adeca satenii nostri ar' fi neasemenat mai hebeți, mai badarani si mojicosi, de cătu ca său să merite drepturi egali civili si politice, său si daca li s'ar da, să se scie folosi cătu mai putinu de ele, ci că satenii totudeun' voru fi portati de alti omeni mai isteti de cătu ei ca si boii de corne, ca si caii si magarii de capăstru si de frēu, ducându-i care unde are interesa de a-i duce său seduce. Aceasta doctrina se latiesce d'in nou si multu mai tare de cătu ar' pot crede cetătorii acestui diuariu, era propagatori acelei-a nu suntu totu numai nisice egoisti si omeni de nimicu, ci si omeni de caracteru intregu¹⁾, cari inse prin căte-va esprinție triste ce au facutu devenira pesimisti in tote.

De la invingerea si predominirea unei-său altei-a d'in aceste doue opinii preste ce'ala-lata va depinde sortea si starea milionelor de satenii, a filioru si nepotiloru acelora-si in viitoriu.

Zenda vesta, cartea cea mai vechia religiosa a persianilor antici numescu pe satenul agricultor funtană prisosintie.

Elinii si Romanii rîdica temple si altare in onorea Cererii si a lui Bacchus (Dionisios) adeca in onorea agriculturie de tota ramură si numai dupa ce lucsulu si spurcatele desfrenări ale Asiei si immultirea sclavilor corupsera pe ambele acele popore, numele de satenii, tierani, agricultori se identifică cu sierbu, sclavu, mancipium etc. si cadiu in despreiul si urgala claselor cetatiene rafinate si stricate cu totulu. Acelu desprei si acea urgia dobitocea trecu in mană tuturor invetiaturilor evangeliice la tote poporele crestine si anume la unele remase domitorie pana in dilele nostre.

Intr'ace'a pentru ca să nu dămu ocazie de a ne mustă cine-va, că ne-am apucat să facem sateniloru apologă, dati să lasăm a vorbi aici in loculu nostru pe unulu d'in cei mai renumiți scriitori ai dileloru nostre, orasieni d'in nascere, prin urmare omu neutră, adeca neci aristocrat neci saten, germanu de naționalitate crescut si chiaru imbetranit in a celea părți a le Germaniei, pe unde iobagia era desfintata de multu. Acelu scriitoru este C. J. Weber, cunoscutu de unu filosofu practicu, carele a invetiatu a cunoscute lumea si tote clasele omenesci nu numai d'in cărti si d'in scole, ci mai multu prin caletoriu in cele mai multe tieri a le Europei (pana si in Ungaria), prin locuirea indelungata nu numai in Londonu, Parisu, Vien'a, Berlinu si in căte-va cetăti si orasie de ale Italiei si in Elveția, ci si la sate, unde si-petrecu mai anume anii d'in urma ai betranietiloru; era invetiatu a practica,

1) Integri vitae.

pe care o dă elu despre satenii și din care noi scotem să aici atâtă, căte potu cuprinde aceste coloni, o să scrișu pre cindu era trecutu de ani 60. — Se observă înse din capulu locului, că Weber nu vorbesce despre satenii din tierele noastre, ci despre satenii tinerelor celor mai luminate, și totu-si ce analogia suprindie-

toria!

Că să tacem cu totul de Rusia, unde domnitorul plată (ca și în Ungaria, Transilvania, Polonia) pe boieri pentru faptele loru în locu de bani cu — satenii, dura tocma și în Francia pana la revoluția din 1790 era cunoscut sub numiri oficiale de peuple serf, corvéable et taillable à merci²⁾. Nulle terre sans seigneur³⁾ era ună din mașimele cele mai spurate ale boierilor și ale clerului înaltu din Franță; preste acăstă satenii atâtă în aceea monarcia cătu și în o parte a Germaniei pre langa iobagile si dieciulele grele, pe care le faceă și plată ei boerimii mirene și popesci pre cătu se află în viață, era detori să de după morte cea mai frumosa via boierului, acesta dare de la mort se numă în Germania Besthaupt său Baubung. Preste acestea satenii acelor tiere era lipsit mai de tote drepturile politice și civili. Unu magnatu din Franță (unu duee) dicea: „satenii mei suntu boi, carii lucră, mergu la târgu, intra în carciuma, apoi se reîntorcă pre la grăduri loru.“ Numirea de saten era să nonima cu vila în, omu apus, injosit, mojicu, adeca nenobilu. — Pe tempul resboiului anglo-americanu din secolul trecutu, unii domnitori merunți din Germania recrută său mai bine prindeă din satenii batalione întregi și-i vindeă pe bani grei la americani.

Numai în Anglia, Elveția și Svetia satenii se bucura din vechime de mai multe drepturi civili și politice; ceva mai tardiu și în o parte a Italiei, era mai departe preste totu, despretiul, urgă, sclavi și despăriarea prin cătă trasi-impinsi au fostu partea satenilor. — Satenul, observă Weber mai departe, este unu pomu, era celelalte clase de omeni suntu mai multu său mai putin omidele, care-lu despări de frundie. Satenului i-a mersu ca și sioreci loru din Siberia numiti mus oeconomus, carii aduna barbașe la radecine pentru ierna, er' Tungusii (unu popor siberianu) vinu și-i lipescu de totu ce au adunat ei; une ori vine și căte unu porcă selbatecu, care apoi manca radecinele cu sioreci cu totu.

Partea tinerii locuită de satenii se poate asemăna unor mame roditorie, din contra cetățile semena fetelor desfrenate și sterpe cum și dîntiloru de belauru semenati pentru ca să rezara din ei ostasi, carii să omora unii pre altii. Suntu cetatieni, carii pan' în diu'a de astă-dinu vreau să-si recunoscă mojicile loru și nici nu voiesc a destinge intre satenii și intre viete loru; dummer Bauer, grober Flegel etc. suntu numirile de tote dilele, pe care le mai dau multi cetatieni satenilor.

Intrăce'a coconii și coconitiele n-ar trebui să uite, că dacă satenii ar' pară numai pe trei lune cetățile, dumnealoru n-ar' avea nici ce rode nici ce arde și multe nici camasia pe trupu, preste acăstă se invetie, daca nu sciu, că boerii inca traescu intre vite, adeca intre cani, cai și fera selbătece.

Acesta și alte asemenei tratări și maltratările au fostu cauza, că satenii tocmai și în tierele în care ei au scapatu de 80 său de 100 de ani din jugulu iobagiei, de dieciueli și de alunu, inca totu mai suntu forte prepuitori, adeca li lipsescu încrederea catra toti acei-a, carii se află înaltati pe de asupra loru. D'in apasare se nasce neîncredere, care apoi pe satenii lu-duceă adese pana la violență (prefacatoriu.) Deci în ori ce casuri s-ar' află său omeni buni său omeni de nimicu, carii să scie insuflă satenilor prepusu și friculitia nu mai de ore-si care mesure administrative, bune său rele, totată, ci si de unele drepturi și legi introduce învederatu spre usiorarea și ferioarea loru, ei li dau cu petiorulu la tote fără nici o alăgere, din cauza că ei insielati de mii de ori din neamu de neamulu loru totudeună se temu de căte-o cursa nouă. Totu asemenei patu cu satenii inca si acei-a, carii li promită lucruri mari, pe care apoi nu le potu împlini, că nu stă în poterea loru; cu asemenei fapte ei s-au disereditat in ochii celoră pentru totudeună.

Din contra daca cineva reese că să căstige încrederea satenului prin acea, că nu-i

minte, nu-lu insiela niciodata, nu-lu despăia, nu-lu bagă în pericolu fără nici o trebuință, ci s'areta totudeună binefacatoriu și binevoitorul lui, atunci să scie, că i-a castigatu deplină încredere și că acăstă va face și urmă necondiționat ori ce luva invetă celă.

(Va urmă.)

Protocolul

siedintei IX. a insot. dep. rom. tienuta în 17. aprilie 1866, la 4½ ore după amédia-di.

Președinte: Antoniu Mocioni.

Notariu: Jos. Hodosiu.

Prezenti: V. Babesiu, Sig. Popoviciu, Fl. Varga, Ales. Mocioni, G. Mocioni, Ales. Romanu, Aur. Maniu, G. Ioanoviciu, I. Fauru, Em. Gozdu, Sîg. Popu.

48. Președintele comunica o motiune ce ar voi deputatii sări să o facă ca adaosu la reportul comisunei dietali de 12 emisa pentru staverirea și compunerea comisunilor dietali peste totu, care adaosu de motiune se referesc la compunerea comisunei dietali în cauza naționalitătilor, și o pună ca obiectu de discuție, observandu că deputatii sări voiesc numa să scie dacă și deputatii romani ar' fi pentru acea motiune său ar' voi a o modifică sau chiar' a face cu totul altă.

Babesiu înainte de tote afa de lipsă a face acea deslușire, că pe candu erau feriele de Pasce și deputatii de romani nu s'au fostu reintorsu anca cu totii de a casa, vre-o patru deputati romani ce erau aici au tienut o conferintă cu alti patru deputati de sărbătoare despre motiunea de sub cestiune, și atunci să a primitu din partea acelor romani pentru că operația comisunei de 12. va veni pe neacceptate și mai curendu la desbatere în dieta de cătu că să fie potrivit fi aici toti deputatii de romani, dar' acăstă nu s'au intemplatu să asi sărbătoare numă cu totii și se impărtășesc acumu nu consuna cu motiunea ce să a cestiu în acea conferintă privată.

Ioanoviciu dice că după ce cunoștemu acumu reportul comisunei de 12, în care comisunea pentru naționalități să a pusu în primă linea — nu află de lipsă ba nici rational de a se primă motiunea deputatilor de sărbătoare a face alta motiune, ci pe cale privată să eșeptuim a intră cătu de multi în comisune. Ca să potem primă motiunea săribilor, ar' trebui mai antâi să avem lege.

Maniu dice că noi suntemu chiamati a căuta că să fimu reprezentati și să fimu cătu de bine și prin noi înși-ne reprezentati, că noi inca suntemu unul d'intre factorii ce au a conlucră la deslegarea causei naționalitătilor; asi și de parere că să defigem numerul și se desemnării personale care le voim în comisunea pentru naționalități.

Nu primesc motiunea deputatilor sări pentru că presupune votul curiau.

Sig. Popoviciu anca dice, că să nu lasăm a ne apăra altii interesele noastre, ci să ni le aperămu noi înși-ne. În principiu primesc motiunea deputatilor sări; dura la reprezentare în comisune ar' voi să se observe o proporție justă, și nu voiesc ca tote naționalitătile să aibă acolo unu numeru egalu de reprezentanti.

Fauru asemenei dice că să fimu reprezentati în comisunea acăstă inse să o cercâmu pe cale privată, și numă candu acăstă nu ar' duce la scopu, atunci e de parere că să se facă motiune, ca noi să fimu reprezentati justamente. Dar' motiunea săribilor nu o primesc.

Romanu anca e de parere că să se facă motiune dar' nu în formă cumu este a săribilor, noi să defigem numerul dar' să nu desemnării si personele.

Hodosiu ar' primă motiunea săribilor nu numă în principiu ci în tota estensunea, daca acăstă n-ar' difera în multe de acea motiune ce să a fostu comunicat în conferintă memorata de Babesiu.

Deputatii sări inse nu nău trimesu motiunea loru numă ca să-o primim, ci ei dorescă face causa comună cu noi ca și cestiunei să se dee cu atâtă mai mare ponderositate. Noi să facem motiune în care radiemati pe principiile de fraternitate și dreptate expuse în adresa chiar' la pasagiul despre naționalități, și la aceea ce a disu fratele Maniu că noi vremu a fi reprezentati ca factori esențiali în comisunea pentru cauza naționalitătilor, să dicem că la alăgera membrilor în acăsta comisune să se observe proporție numerică a fia carei naționalități din țara. Era motiunea nostra să o comunicăm și cu deputatii sări.

Ales. Mocioni se defigem noi numerul și noi să năi alăgeru noi numerul și noi să năi alăgeră membrii sări după proporție poporului. Observă lui Romanu că noi avem decisune de a ne desemnă noi înși-ne personele.

Sig. Popu, dice că dacă amu primă motiunea săribilor, amu dice că să se impărtim țara. Astă nu o

voiesc. Ce să facem dar? Amu potă recomenda pe cale privată căci și cari să simu în comisune, ci treculu nă-a arestatu, că pe astă cale nu vomu reesi. Asi și de parere că să alegem dintre noi 8. cari să fie în acea comisune, și să-i alegem cu votu publicu nu cu votu secretu.

Babesiu. Firea să tendintă propunerii săribilor e a recunoșce că naționalitățile sunt factori ai tierei, și asiă că atari să fie reprezentate în comisunea pentru cauza naționalitătilor. Astă cauza nu se poate deslegă prin majoritate ei mai multă prin unu compromis. Nu e pentru propunerea săribilor pentru că o vede și imposibile și neratifiable. Candu ar' primă votul curiau, l'ar' primă numai să singură în cauza de naționalitate. Principiul este că naționalitatea să fie amesurată reprezentate, scopul e că noi să simu reprezentati prin noi. Modulu de a reesi e său privatul său publicu. Calea privată nu ne-a dus la scopu, dar' o pasare drastică nu se unescă cu usul săpanacum, și ar' nasce esacerbare. Asi ar mai cercă odată calea privată, dar' ar' voi să avem și o motiune în rezervă. Se decidem că persoanele sună și aceste să le alăgem cu votu secretu pentru că avem conclusu în privința astă.

Președintele resumendu cele dese constatăză, că voi și dorintă comune, că romani de asemenea căloralate naționalități să fie cătu se poate de bine și după strictă dreptate reprezentati în comisunea pentru cauza naționalitătilor, asi ar' fi să decidem despre modalitate, și pună întrebarea la votu că: prin încercare privată, și motiune în rezervă, său prin motiune facuta în casa — voim a reesi și respectivă a efectuă principiul primutu.

Prin majoritate de voturi se decide, și președintele enunță că:

Să se facă motiune în cauza publică a deputatilor tierei.

49. Președintele pună întrebarea: că ce ar fi să se contine și respectivă cumu să se formuleze motiunea?

Gozdu dice, că nu cunoșce alte naționalități compacte în țara de cătu numai patru, și aceste sunt: români, unguri, slovacii și sări și ar' fi de parere ea dintre 40, de membri ce se voru alege în comisunea pentru naționalități să fie 10 români, 10 unguri, 10 sări și 10 slovacii, — era deca să ar' primă proporție numerică, atunci elu e gata a demonstra acăstă proporție înaintea dietei din statistică lui Fényes Elek *).

Dupa pucina schimbare de pareri motiunea se formulă astfel: (Să publicat în nr. 30 alu acestui diurnal. R.)

Acăstă se primește cu majoritate de voturi și se decide că:

Motiunea astfelui formulata să se comunice cu deputatii sări; să se dea la casa.

Tempulu fiindu înaintat siedintă se inchiaza la 8½ ore săra. D. U. S. Antoniu Mocioni m. p. pres. Hodosiu m. p. notariu.

Oradea-mare 18. maiu 1866.

Invitat

la siedintă literară publică, impreunata cu producție instrumentale și vocală, tienândă prin Soc. de lectura și jun. rom.

Societatea subscrise și împlinesc o detorintă placuta, incunoscându pe o. publicu, că conformu decisunei siedintei XV. va tine în 28. maiu 1866. adeca a două di de Rosalie săra la 7. ore în sală Seminariului gr. cat. domesticu siedintă publică literară, impreunata cu producție instrumentale și vocală după următori.

Programa:

1. „Cantec salutară”, intonat prin corul seminarial la intrarea ospătorilor.
2. „Discursul de deschidere”, rostit prin dulciorul alu societății Justinu Popiu.
3. „Mersul muntilor”, executat pe violina și flauta de membrii societății: Emericu Papp jur. a. III. A. Berlogia jur. I. Ioane Drumariu jur. I. Elia Traila stud. cl. VIII. Nicolau Oncu stud. cl. VII. cu cooperarea unor seminaristi.
4. „Catra o fiica română”, poesia de Elia Traila; dechiamată de autorul.
5. „Băsă contiegerii” disertatiune de Vasiliu Pap jur. a. III. cefita de autorul.
6. „Viersul unui român” poesia de And. Muresianu, dechiamată de Nicolau Zigre jur. a. I.
7. „Piesa națională” cantata de corul seminarial.
8. „Româna” piesă de joc social executata pe violina și flauta de susu amintitii.
9. „Mortealui Sincai” poesia de Justinu Popiu (luată în programă la dorintă generale) dechiamată de Paulu Fasic jur. a. III.
10. „Despre scoala națională” disertatiune de Avr. Berlogia jur. a. I. cefita de autorul.
11. „Jidovul rătesc”

*) Am culesu cu mare atenție demustrarea dăile si potu dice fără me teme că nu voi nimeri opininăa totororii cătororui mei, că: „minunat, forte făinu ai demistratul!”

citoriu" poesia de Baronzi, dechiamata de Ioane Roxa stud. de cl. VIII. 12. "Piesa națiunale" cantata de corul seminariale. 13. O chore națiunale" esecutata pe violina si flauta de susu amintitii. 14. "Limba romana" poesia de Sionu dechiamata de Stef. Gulyas stud. de cl. VIII. 15. "Mărteala lui Andrei Muresianu" si "Peregrinatia" disertație de Nicolau Oncu stud. de cl. VII, cetea de auto-riulu. 16. "Ucidetoriul fără voia" poesia de Aleandrescu dechiamata de Gregorius Contin jur. a I. 17. "Piesa națiunale" cantata de corul seminariale la departarea ospetilor. Intrarea e libera pentru publicul de ambele secse. Corul seminariale va cooperă d'in bunavointia răsărită. Dnu Ioane Papp canonici si reprezentantul seminariale. Cea ce avem onore a aduce la cunoștința publică, rogându-ne ca onoratului publicu romanu d'in locu si d'in provincia să binevoiescă a nefericită cu presintia sa multă prețuită, conferindu si prin această la încurajarea tinerimii romane pre carieră marita a desvoltării naționale, a sciștiilor si artelor frumos. Datu d'in siedintă a XV. ord: a societății de lectura a jun. rom. Oradea tienuta la 21. apr. 1866.

Dimitriu Popu
not. coresp.

Justina Popu
conducatorul.

ROMANIA.

Adunarea națională, în siedintă a de la 1. mai, a luat următoarea rezoluție.

Repusu la comunicarea locotenintiei domnesci.

In consideratiunea deferintei ce detorează Inaltei Porti și poterilor Garanti, Adunarea interpreta fidele a vointiei naționale, necurmata și afirmata cu atâtătaria de Divanurile ad-hoc, de toate Adunările ulterioare, și acumu în urma de Corpurile legiuitorie la 11. Februarie pre cum si de plebiscitul d'in 2-8 aprilie declară pentru ultima ora, înaintea lui Dumnedie si înaintea omenilor, că vointăa nestrămutată a Principatelor-Unite este de a remâne pururea aceea ce suntu, o România Una si nedespărțită supt domnia ereditaria a unui Principe strainu luat d'intr'un'a din familiale Suverane ale Ocidentului si că principale ereditariu alu României una si nedespărțită este Principele Carolu de Hohenzollern-Sigmaringen pe care si Adunarea, la rondul ei lu-proclama supt numele de Carolu I.

In siedintă a de 18. I. c. Adunarea a votat unu crădetu de 7,900,000 de lei guvernului, pentru eciparea si esercitarea armatei romane. Desbaterea Regulamentului a ocupat apoi siedintă.

Sciri electrice.

Bucuresci 18. maiu. Dupa scirile sosite d'in Rustschuk si Tulcia, se afirma că descalecarea turcilor preste Dunare se vede a fi asidă de aproape in cătu guvernul a demandat, revocarea ceteloru de padia de langa stang'a Dunarii.

Bucuresci 21. maiu. Principele de Hohenzollern — dupa una depesă telegrafică — sosi la Turnu-Severinu. Golescu si Haralambi au plecatu înainte-i spre a-lu întâmpină.

Bucuresci 21. maiu. Mane se va intemplă intrarea solemnă a principelui Carolu de Hohenzollern in capitala. Se afirma, că principalele ar' fi adresată către sultanul una scrisore in care lu-asăcure, că tractatul care legă Principatele dunărene de Turcia lu-va tine ne-scribatu.

NOUTATI ESTERNE.

FRANCIA. Paris 16. maiu. Dinrn. "Köln. Ztg" i-se scrie: Aici se afirma cu siguritate, că in sambăta trecută d'in partea Prusiei si Italiei se suscise unu tractat, si că intre aceste doue poteri a mai esistat unu tractat interimal. Términul acestui-a incepsa in 28. maiu. Cu privire la pertractările congresului se aude, că intrădeveru s'au facutu proiectele, inse poterile respective, cari au facutu proiectele ne fiindu interesate de erumperea resbelului intre Austr'a si Itali'a, au pusu ne-scari condiționi in privintă unor intrebări. Pentru ace'a Francia forte usioru potu refuza proiectele, dupa ce ea voiesce unu congresu, care să se extindă la tote cestiunile. Se vorbesce multu despre repasarea lui Dreyfus de Lhuys.

Paris 22. maiu. "Constitutionel" ulu scrie: Francia si Anglia s'au convoiu la inscintiile, cari suntu a se comunica cu poterile incurate in certele presinti. Se accepta responsul Russiei. Se speredia cu tota siguritatea, că aceste trei cabinete in scurtu tempu vor fi in puseiunea de a potă face pasii receruti. E cu nepotintia — dice foiea amintita — a se tragă in ilustru fatia cu seriositatea discordelor ce esistă intre Austri'a, Prussi'a si Itali'a; daca inse Francia, Anglia si Russia si-propunu o astfelie de problema, ar' fi unu lucru copilarescu a presupune, că n'ar' voia a si-implini pasii cu seriositate. Cerculeza faim'a. că poterile aceste trei d'in urma se sflesc a află ore cari condiționi in privintă convoirei la una compensație teritoriale, carea ar' indestul egalu pe Prussi'a, Austri'a si pe Itali'a. Greutatea negotiatuilor viitorie aternă de la nimerirea unei atari condiționi.

ITALIA. Florentia 22. maiu. Diuariele italiene nu se potu impacă cu pretensiunile ce vreu ca poterea lumescă a Papei să se pună sub garanția Europei, si respingă afirmările diurn. "Indep. belge," ce se referesc la această.

Pentru formarea regimentelor de voluntari s'au determinat prim unu cerculariu alu ministeriului de resboiu dilele: 21—29. maiu. Foia oficială publică denumirea mai multor oficiri la voluntari. — Diurnalele-su de credinția că senatul va respinge legea de contribuție de proventu. — Camer'a comercială de Neapole votă o adresa, ce se va tramite senatului, contra contribuției de venit.

ANGLIA. Diuarilu "Daily Telegraph" aoperatoriului energicu alu ideei congresului, este unicul, care punend mare pondu pre conferintă ce reprezentantii Angliei, Franciei si Russiei tienura la 15 I. c. in Parisu, mai are sperare in mantinerea păcii pe uscatu. D'in mai multe semne deduce, că neci Prussi'a neci Austri'a nu-si asidă de tare cuprinse de dorul resboiu, cum crediu Europa in urma sgomotului cumplitelor inarmări. Prussi'a si Itali'a au primitu chiamarea la conferintă propusa de Anglia, Francia si Russia; amintitul diuariu nu se indoesce că si Austria va urmă acestui exemplu.

VARIETATI.

* * * Insemnarea datoru cari au contribuit la concertul si balulu juristilor rom. din Pest'a. D. D. Pavelu Fassie 2 fl., Ioane Fassie 2 fl., Georgiu Horváth 2 fl., Petru Suciu 2 fl., Nicolau Zsigi senioru 2 fl., Nicolau Zsigi junioru 2 fl., Ioanu Poynaru 2 fl., Nicolau Dimandi 2 fl., Dimitrie Léca 2 fl., Simeonu Bica 4 fl. sum'a 22 fl. Datu in Oradea-mare 30. apr. 1866, Simeon Bica m. p. protop. Oradei mari.

* * * Comunității Bohi, tienatorie de diecesea Gherlei, i s'a placidatu sum'a de 500 fl. v. a. d'in fundu relegenariu (rubrică: "pentru edificări si reparări) spre a-si inchiaia edificiul bisericei.

* * * Cum să se chiame Domnulu Romanilor? „E reu semnu candu națiunile perdu memorile cele mai pie! eschima unu ilustru istoricu alu nostru, d. Papu Ilarianu, in „Tesaaru de monumente istorice" amintindu dui mai antai unu d'in cele mai frumose d'in acele memorii strabune, acea tocmai despre care, dupa dui, voiu să dicu doue vorbe domnilor deputati ai constituantei.

Cum se chiama, dupa votul poporului Domnulu Romanilor? — Carolu I. — Grabiti-ve inregistrandu vointia tierei, a da domnului romanilor, adeveratul său nume ca Domnul alu lor, ce l'a portat toti Domnii pana la Regulamentu, numele de Ioann.

Eca ce dice dlu Papu despre acestu nume;

Incepandu dela cei mai vechi si pana la cei mai noi domni ai nostri, d'in momentulu ce se suia pe tronu fia-care adaugea numelui său de mai nainte, numele sacratu alu Domnului romanu, numele de Ioann. Asemenea la romani, d'in momentulu ce se suia pe tronu, imperatoriul era Cesar si Augustu. Somer, profesorul scolei d'in Cotnariu, ni spune despre Despotu că „fabricandu elu doue corone d'in auru curat, in diu'a de botediul Domnului, unu si-o puse pre capu, si d'in acelu momentu, dupa deto-ri'a romanilor cari schimbă numele noilor Domnii, in locu de Iacobu incepă a se chiama Ioann. Mai spune Sommer că Despotu facându-se „rege (alu Moldovei) nu mai portă cu numele de Iacobu miclele insenme ale Samului, ci ca Ionu, insenmele boului Moldovei; acesta schimbă de nume este o lege pentru Moldova lege d'in Rom'a adusa. *) Indesertu unii credu cumca acestu nume aru fi Eu, Io, érau Ionu, Ioanu. Nu numui in chisove stă curat Ion, nu Io, dar Ionu si diceau vechii romani. De aci, in tratatele latine ale Domnilor Moldovei inchiate cu Poloni, Ionu parte se pastră Ion, parte se traduce cu Ioannes precum; Ioannes Bogdanus, Ioannes Stephanus; Ion Petrus; Michaiu Vitezulu latinesc se subscrise; Ioannes Michael, Alasandru W. fiul lui Iliasiu W. scrie: Noi . . . Ioan Alesandru Voivodu Noi credem adauge d. Papu că acestu nume l'au imprumutat Domnii nostri de la Regii romani de peste Dunare, cari lu pastrara cu pietate dela regale Ionitiae. Stilul si limb'a cancelariei de preste Dunare, se adoptase de cancelarie noastre. Valter dice că Ionu insenmea crestinu, si are dreptate: intrădeveru, la pietosii nostri betrani, Ionu insenmea crestinu, insenmea Bunt, Mare, Vitez, insenmea Domnul romanu:

Nominibus quondam vulgo omen inesse putabant Versabatque omnes litera muta vires.

Nu e bine, termina dlu Papu, ca Domnii nostri se parasescă acestu nume sacru, (V. Romanulu)."

*) Coronas ex auro puro quas fabricari curavit, quarum unam, festo apud Valachos, die, qui in graecorum facis est Epiphania, capitū impositū, pro Iacobi Ioannes appellari cœptus, quod usu apud illos receptum sit dominis novis mutare nomen, Sommer, vita Iacobi Despotae Moldovarum reguli etc. Vitemberga 1578 pag. 30.

Proprietariu si editoriu: Sigismundu Popu.

Redactoru respundietoriu: Alesandru Romanu.

Inca nu s'a mai intemplatu vendiare

cu preturi atâtua de scăzute, care să intindă on. lui publicu folosulu străordenariu, ca si acum in Vien'a in cea mai mare negotiatoria de pandia de Rumburghu, s'a primiu spre vendiare, de la una

MASACONCURSUALE

tiesetură de pandia de Rumburghu si de Olandia

Unele de mesa, sterghie, 2000 de diziune de sudarie de pandia si balista, 20,000 de camesie d'in cea mai frumosa pandia de Rumburghu pentru bărbați si femei, renumite prin eminenta calitate si estințate.

pre diuometate pretiu de Valore

Se vendu cu garantia pentru pandia nefalsificata si adeverat'a mesura de coti.

Cumperaturele pre bani gat'a, sau cu post'a dupa primire, se efectuesc cu acuratetă si sunt a se adresă la:

S. Meth in Vien'a

La cumperature de camesie barbatesci se recere a sci largimea la grumadi.

Preturiile pandie.

1 Valu de 30 coti pandia de tortu alb, pretiu 16 fl., acum numai 8 fl.

1 " 30 " " de casa (tortu de mana) pretiu 20 fl.

1 " 30 " " de creas (albita) pretiu 20 fl. acum numai 10 fl.

1 " 30 " " de iuu pentru camesie pretiu 24 fl. acum numai 12 fl.

1 " 30 " " de Rumburghu geniu pretiu 25 fl. acum numai 13 fl.

1 " 38 " " de Rumburghu pentru camesie pretiu 30 fl. acum numai 15 fl.

1 " 40 " " pandia de atia, de Olandia pretiu 28 fl. acum numai 14 fl.

1 " 50 " " tiestura de Olandia pretiu 32 fl. acum numai 16 fl.

1 " 50 " " de d' in patria pretiu 48 fl. acum numai 24 fl.

1 " 50 " " tiestura belgica pretiu 60 fl. acum numai 30 fl.

Totu felul de pandia de Rumburghu valu de căte 50 si 54 coti costa acum numai 22, 24, 28, 32, 35, 40 pana 50 fl. cele mai fine.

Preturiile sudarielor si uneltelelor de măsu.

1 Duzina de sudarie mici de pandia costa numai 1 fl. 50 cr.

1 " " " mari, Rumburghu, costa acum numai 4, 5, 6, 7 pana 8 fl. cele mai fine.

1 " " " de servite de damat p. cafea, albe si colorate, acum numai 1 fl. 80 cr. 2 pana 3 fl. cele mai fine.

1 " " " sterghie pentru bucataria acum numai 2 fl. 50 cr. pana 3 fl. cele mai fine.

1 " " " sterghie de damat seu servite de damat. acum numai 5, 6, 7, pana 8 fl. cele mai fine.

1 Aparat de masa damat. Rumburghu, pentru 6 persoane (ad. 1 fatiaru de măsu si 6 servite) acum numai 5, 6, 7, pana 8 fl. cele mai fine.

1 Aparat de masa, damat. Rumb. pentru 12 persoane (ad. 1 fatiaru si 12 servite) costa acum numai 10, 12, 14 pana 16 fl. c. m. f.

1 Lineteu ne tivit, lunga de 3 coti, latu 2 coti, 3 fl.

Preturiile abelelor (crufe) femeiesci si barbatesci.

Camesie pentru donne, pandia de Rumburghu seu de Oland, netedă 1 fl. 80, un'a, era cosute cu flori 2 fl. 80.

Camesie pentru domne, pandia de Rumburghu seu de Oland, cu cosutura fină 3 fl. 50, 4 pana 5 fl. un'a d'in cele mai fine, cari mai nainte costau de trei ori mai multă.

Camesie pentru bărbați, pandia gen. de Rumb. si Oland, Costa un'a colorate, costa 2 fl., 2 fl. 50, pana 3 fl. 50, cele mai bune.

Brace (ismeni) p. bărbați pandia tare, 1 fl. 50. unguresci 2 fl. par.

Cu preturi ne auditu de este se vindu: acopereminte de patu, si fatiarie de măsu francesci, de lana, cachemir, cu coloratură.

Cele mai frumos, bucată cată cu 5, 6, 7, 8, 9 pana 10 fl.

Localitatea de vendiare e: in Vien'a, Calea Turnu-Rosiu (Rothenthumstrasse) Nr. 29. pravalia d'in anghiu.